

het Centraal Laboratorium onderzocht: in geen werden influenza-bacillen aangetroffen; in twee streptococci en pneumococci, in een alleen streptococci, in het vierde alleen pneumococci.

Het klinische beeld van de „Nederlandsche Spaansche griep” verschilt beslist van de ingevoerde. Toch worden beide, de eene hier te lande, de andere in Duitschland, als Spaansche griep betiteld, en zijn waarschijnlijk aetiologisch ook wel eenzelfde ziekte. Misschien is ginds het virus door gunstiger voedingsbodems virulenter geworden. Naar ik nog vernam, zijn in andere plaatsen in Twenthe de laatste weken ook velen uit Essen teruggekeerd met ernstigen vorm van Spaansche ziekte, en zouden verscheidenen daarvan aan longverwickelingen overleden zijn. Moge dan verder onze Spaansche griep haar Nederlandsch karakter bewaren.

Almelo, Juli 1918.

H. J. KLOOSTERMAN.

BRIEFWISSELING.

TIJDELIJK ADRES DER REDACTIE.

Gedurende de maand Augustus neemt dr. H. PINKHOF alhier, tijdens de zomervacantie der beide beheerende redacteuren, de redactie van het *Tijdschrift* waar. Het adres der redactie is dus tijdelijk ten zijnen huize **Plantage Franschelaan 11c** te Amsterdam. Het verdient aanbeveling, om vertraging te voorkomen, vooral op het adres van aangeteekende stukken in de genoemde dr. PINKHOF's naam te vermelden, met bijvoeging: bijkantoor Prins Hendrikkade.

Redactie.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

ERLANGEN. — **Schenkingen voor wetenschappelijke doeleinden.** Aan de universiteit Erlangen is door de geneeskundig-technische fabriek REINIGER, GEBBERT en SCHALL een bedrag van 400000 mark geschonken voor een instituut voor onderzoekingen op het gebied der Röntgen-stralen, en door den kunsthedelaar M. BRUNNER te Nürnberg 280000 mark, om uit de renten daarvan belangrijke werken op het gebied der bestrijding van de tuberculose, den kanker en de geslachtsziekten te bekronen. Het proefstation voor kunstledematen, dat door prof. SAUERBRUCH te München is opgericht, heeft 50000 mark gekregen van het echtpaar KRUPP v. BOHLEN und HALBACH. Wie van de „steinreiche Holländer” volgt?

FRANKFORT a. M. — **Toename van het carcinoom in oorlogstijd?** Dr. AMBERGER heeft in zijn kliniek den indruk gekregen, dat er tegenwoordig meer carcinoom, in het bijzonder van de mamma voorkomt, dan in vreedestijd. Dit zou niet overeenkomen met de gangbare meening, dat te ruim vleeschgebruik tot de oorzaken van het toenemend aantal carcinomen behoort. Als hier — bij het kleine aantal waarnemingen — niet het toeval in het spel is, is misschien het vroeg oudworden, dat men in dezen tijd bij vele lieden waarneemt, de aanleiding, dat het carcinoom, bij voorkeur een ziekte van het verouderend lichaam, zich meer vertoont (*Allg. med. Zentrals.*).

MAAGDENBURG. — **Nieuwe academie voor practische geneeskunde.** Na den oorlog zal ook Maagdenburg zijn practische academie krijgen, aangesloten bij de bestaande groote ziekenhuizen (*Berl. klin. Wochenschr.*).

BERLIJN. — **Ziekenhuis-statistiek.** Het aantal algemeene ziekeninrichtingen in Pruisen is tijdens den oorlog afgenomen; natuurlijk zonder de militaire ziekenhuizen mede te tellen. In 1913 waren er 2344, in 1915 nog 2175. Het aantal burgerpatiënten is, zeer begrijpelijk, ook afgenomen; in 1914 144325, in 1915 1168798. Per